

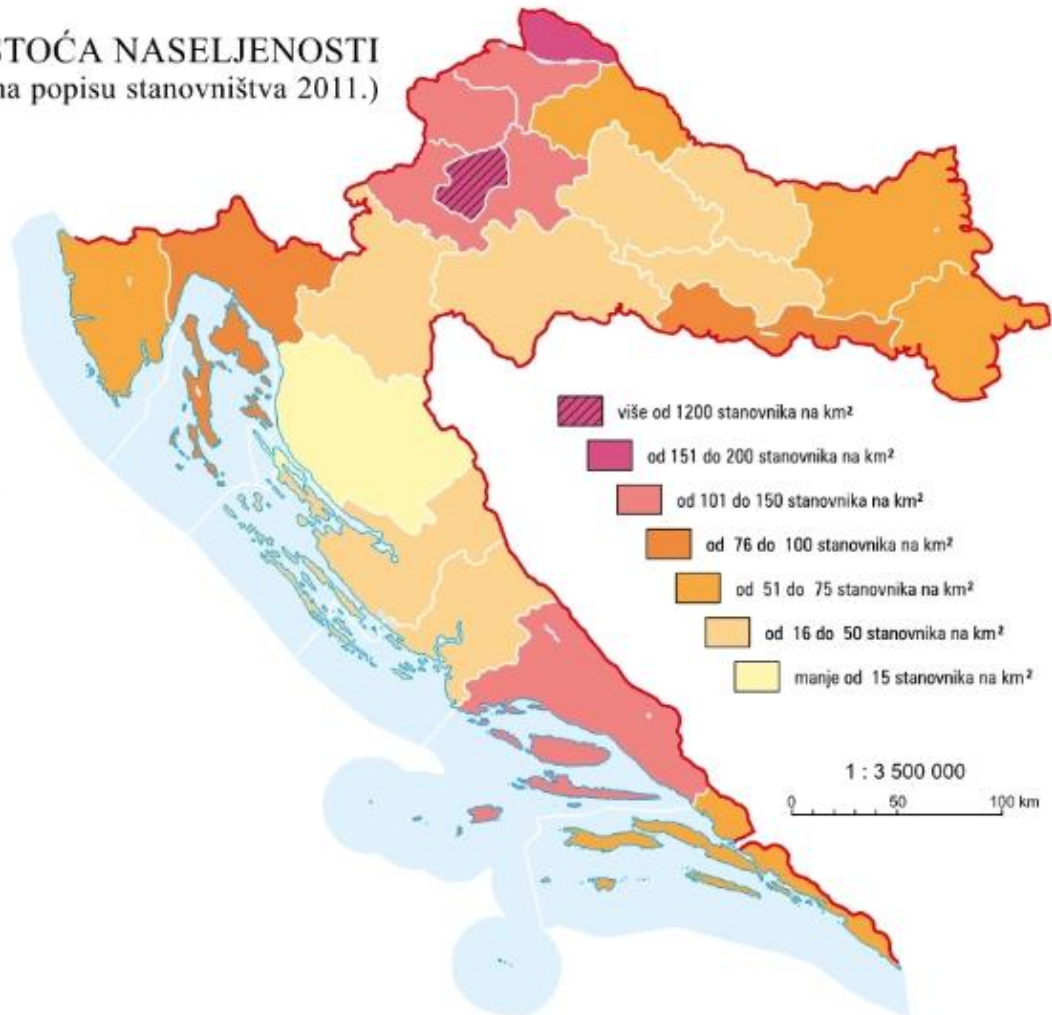
ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2021. GODINE

8. RAZRED

Zadatke riješi pomoću grafičkih priloga. Ispod svakog priloga nalazi se jedan ili više zadataka. U svakom zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

1. Koja je od navedenih županija naseljena gušće od prosjeka Hrvatske?

GUSTOĆA NASELJENOSTI
(prema popisu stanovništva 2011.)

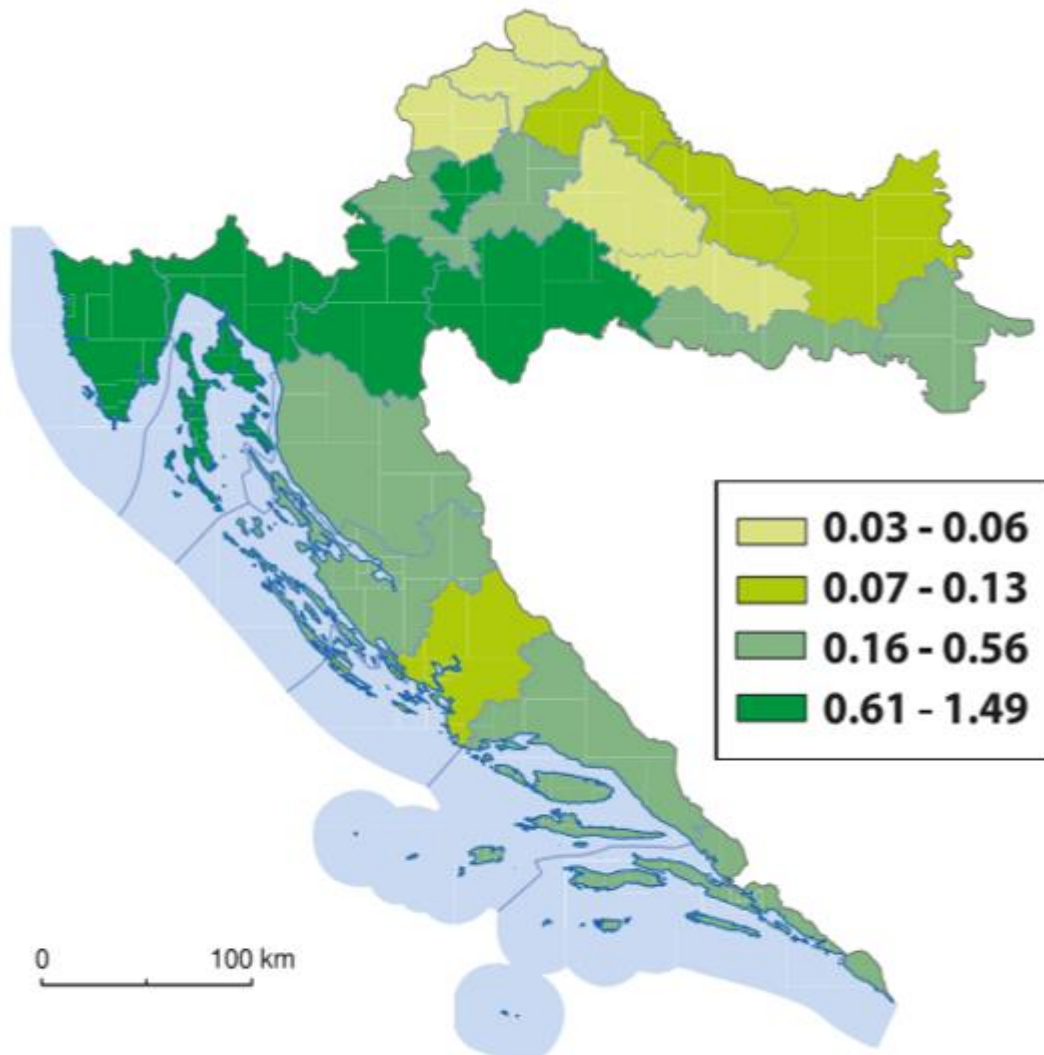
Izvor: Geografski atlas za osnovnu školu. 2019. Ur. Popović, Krunoslav; Dožić, Maja; Bakarić-Palička, Snježana. Hrvatska školska kartografija- Školska knjiga. Zagreb.

- a) Bjelovarsko-bilogorska   **b) Brodsko-posavska**   c) Koprivničko-križevačka
d) Požeško-slavonska   e) Virovitičko-podravska

2. Koja je od navedenih tradicijskih regija Hrvatske najgušće naseljena?

- a) Baranja   b) Hrvatsko zagorje   c) Istra   **d) Međimurje**   e) Srijem

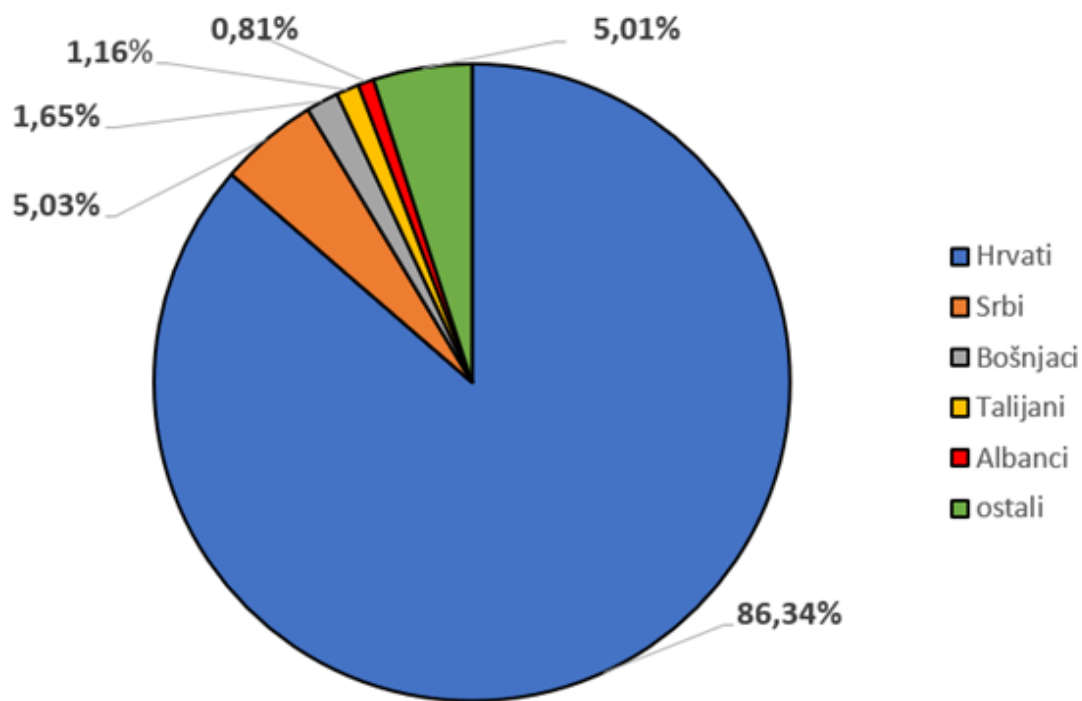
3. Koji je od navedenih točan naslov priložene tematske karte?

Izvor: <https://www.e-sfera.hr/dodatni-digitalni-sadrzaji/d7b2d92b-9683-4de1-b778-76d4b2c5dceb/>
(pristupljeno 28. 02. 2021.)

- a) Udio pripadnika bošnjačke nacionalne manjine po županijama u Hrvatskoj 2011.godine.**
b) Udio pripadnika češke nacionalne manjine po županijama u Hrvatskoj 2011. godine.
c) Udio pripadnika mađarske nacionalne manjine po županijama u Hrvatskoj 2011. godine.
d) Udio pripadnika srpske nacionalne manjine po županijama u Hrvatskoj 2011. godine.
e) Udio pripadnika talijanske nacionalne manjine po županijama u Hrvatskoj 2011. godine.

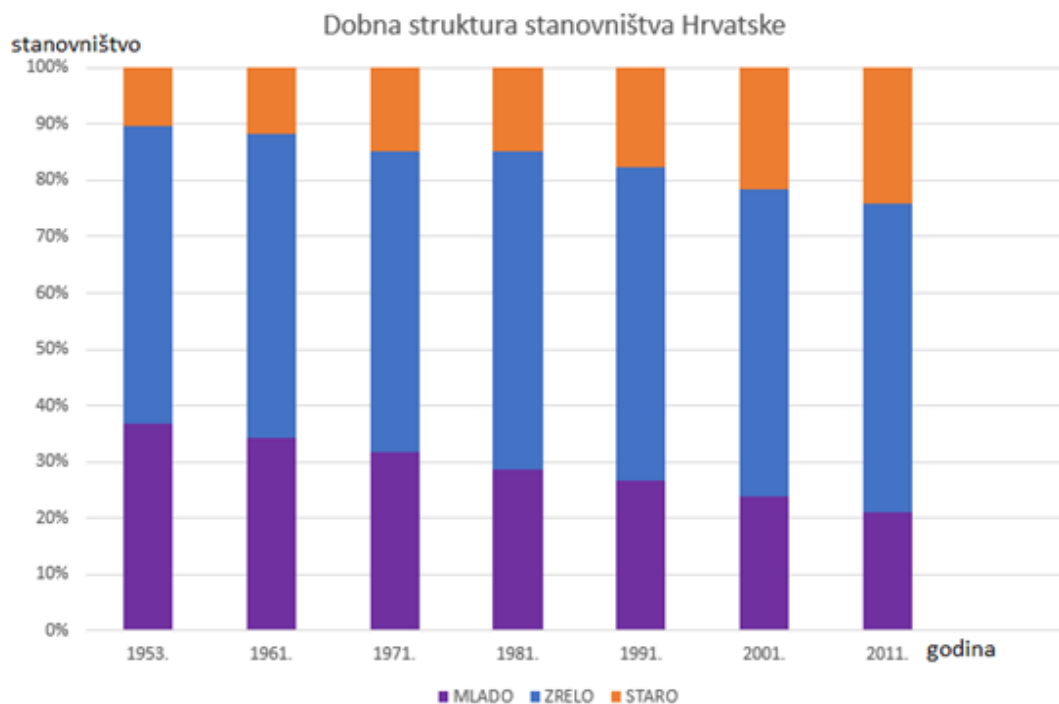
4. Za koju je od navedenih županija na priloženom dijagramu prikazana narodnosna struktura stanovništva 2011. godine?

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, Državni zavod za statistiku, <https://www.dzs.hr/>

- a) za Istarsku županiju   b) za Karlovačku županiju   c) za Ličko-senjsku županiju
d) za Primorsko-goransku županiju   e) za Splitsko-dalmatinsku županiju

5. Koja se od navedenih tvrdnji odnosi na priloženi dijagram?

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine, Državni zavod za statistiku, <https://www.dzs.hr/>

- a) Udio mladog stanovništva veći od 30 % zabilježen je samo 1953. i 1961. godine.
- b) Udio starog stanovništva u svim je popisnim godinama veći od 20%.
- c) 1971. godine postotni udio mladog stanovništva manji je od postotnog udjela starog stanovništva.
- d) 2011. godine postotni udio zrelog stanovništva iznosio je više od polovice ukupnog stanovništva Hrvatske.
- e) Tijekom prikazanih godina postotni udio zrelog stanovništva se smanjuje.

6. Koje je od navedenih godina Hrvatska imala najpovoljniji odnos udjela mladog i starog stanovništva?

- a) 1961.
- b) 1981.
- c) 1991.
- d) 2001.
- e) 2011.

7. Što je od navedenog glavni uzrok povećanja postotnog udjela starog stanovništva?

- a) niska stopa rodnosti
- b) niska stopa smrtnosti
- c) iseljavanje stanovništva
- d) prijelaz s visoke stope rodnosti i smrtnosti na nisku stopu rodnosti i smrtnosti
- e) produljenje životnog vijeka

8. Koja je od županija navedenih u tablici najviše zahvaćena depopulacijom?

Prirodno kretanje stanovništva i ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2019. godini po odabranim županijama Republike Hrvatske

ŽUPANIJA	PRIRODNA PROMJENA	SELIDBENA PROMJENA
Krapinsko-zagorska	-690	311
Međimurska	-99	-308
Sisačko-moslavačka	-1218	-1399
Šibensko-kninska	-652	-82
Vukovarsko-srijemska	-900	-2105

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva po županijama i Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2019. po županijama. Priopćenje 7.1.1. i 7.1.2. od 22. i 24. srpnja 2020. Državni zavod za statistiku.

- a) Krapinsko-zagorska županija
- b) Međimurska županija
- c) Sisčko-moslavačka županija
- d) Šibensko-kninska županija
- e) Vukovarsko-srijemska županija

9. Koja od županija navedenih u tablici bilježi najmanji ukupni pad broja stanovnika?

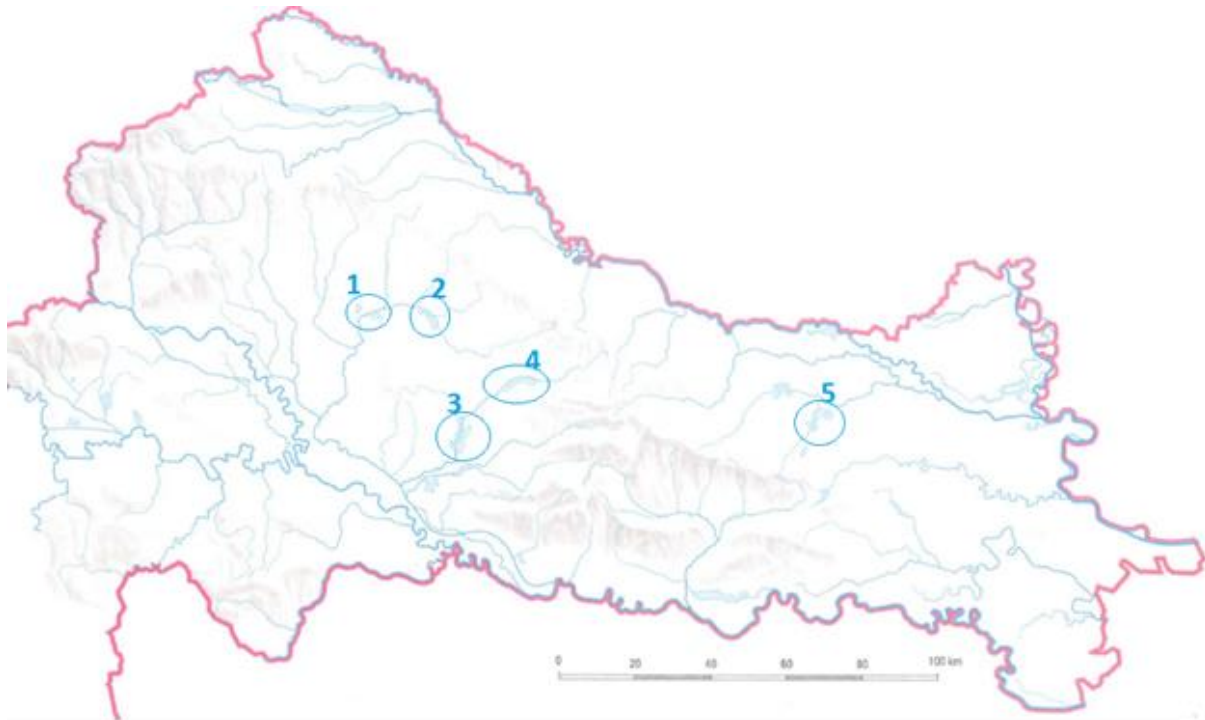
- a) Krapinsko-zagorska županija
- b) Međimurska županija
- c) Sisčko-moslavačka županija
- d) Šibensko-kninska županija
- e) Vukovarsko-srijemska županija

10. Koja od županija navedenih u tablici bilježi najmanji prirodni pad?

- a) Krapinsko-zagorska županija
- b) Međimurska županija
- c) Sisčko-moslavačka županija
- d) Šibensko-kninska županija
- e) Vukovarsko-srijemska županija

11. S kojom od Hrvatskoj susjednih država graniči najveći broj županija navedenih u tablici?
a) s Bosnom i Hercegovinom   b) s Crnom Gorom   c) s Mađarskom   d) sa Slovenijom
e) sa Srbijom

12. Kojim su brojem na priloženom isječku geografske karte označeni ribnjaci Našička Breznica?

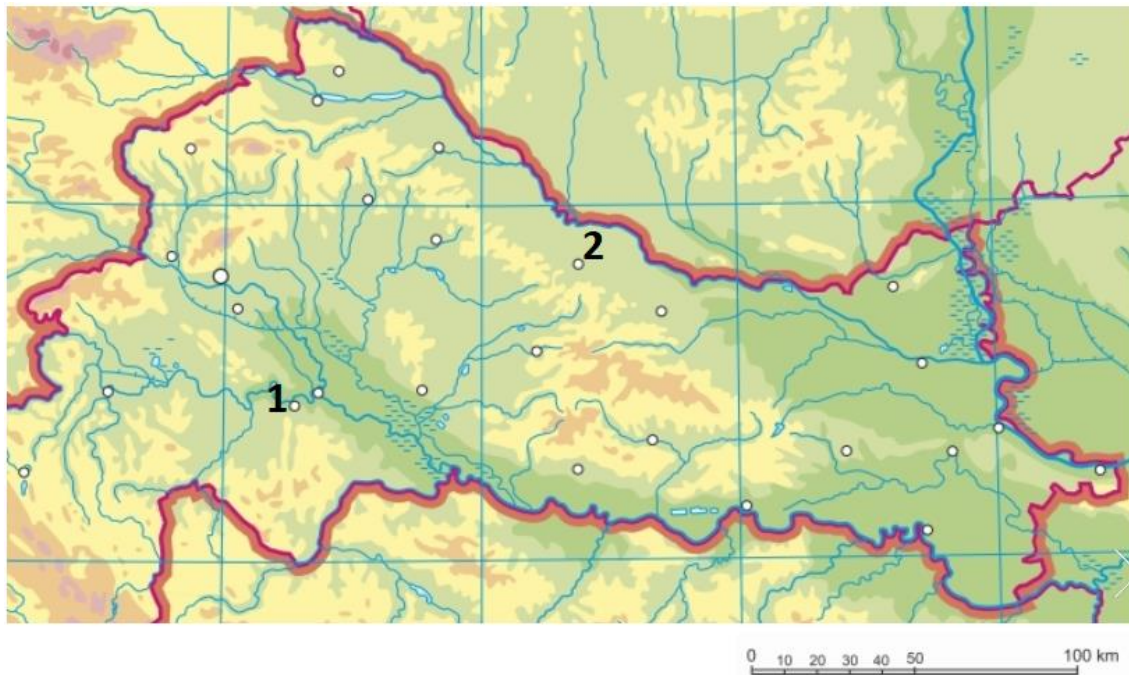
- a) brojem 1   b) brojem 2   c) brojem 3   d) brojem 4   e) brojem 5

13. Koje je ime rijeke na kojoj se nalaze ribnjaci označeni na priloženom isječku geografske karte brojevima 3 i 4?

- a) Čađavica   b) Česma   c) Ilova   d) Lonja   e) Pakra

14. Koje je ime subregionalnog središta Zagrebačke makroregije zahvaćenog potresom u prosincu 2020., a označeno je na priloženom isječku geografske karte brojem 1?

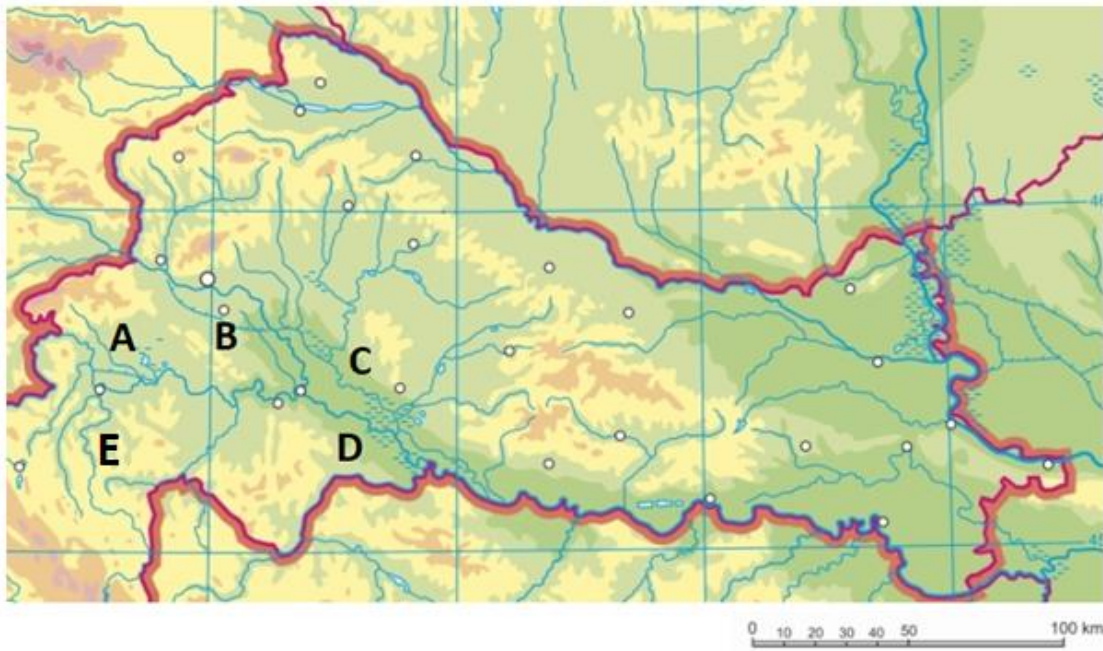

- a) Glina   b) Hrvatska Kostajnica   **c) Petrinja**   d) Sisak   e) Topusko

15. Koje je ime gradskog središta na čijem se području preklapaju utjecaji Zagrebačke i Osječke makroregije, a na priloženom isječku geografske karte označeno je brojem 2?

- a) Bjelovar   b) Koprivnica   c) Križevci   d) Slatina   **e) Virovitica**

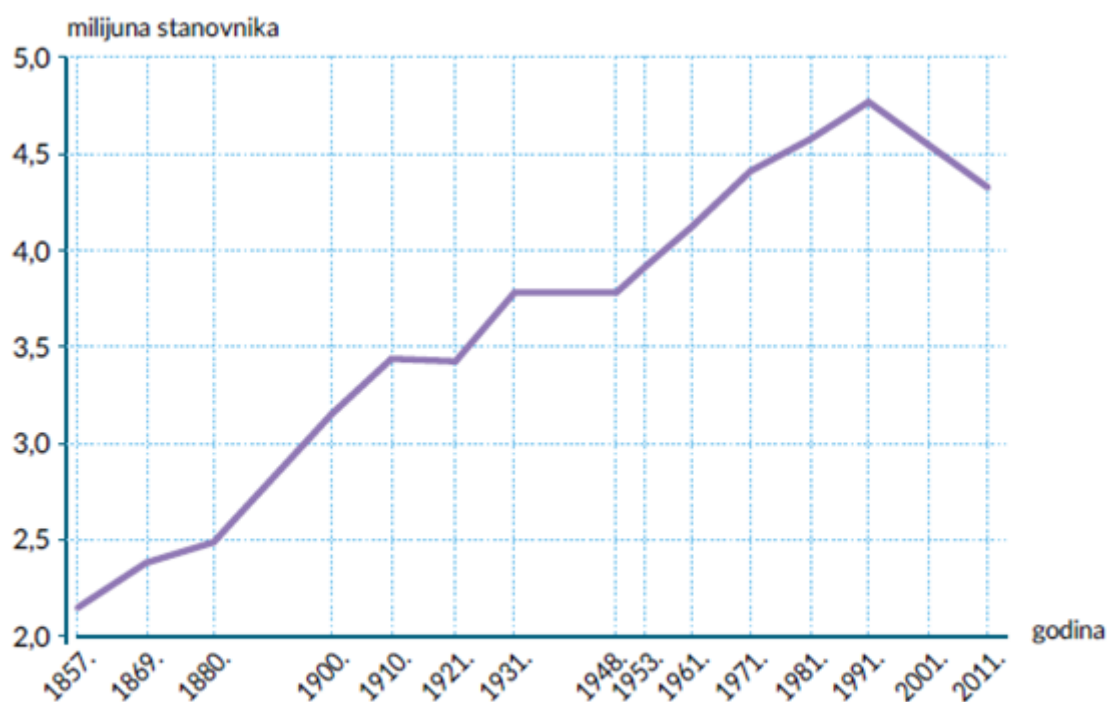
16. Koje je ime i kojim je slovom na priloženom isječku geografske karte označena tradicijska regija koja se nalazi između desne obale Save na sjeveroistoku i Vukomeričkih gorica na jugozapadu?

- a) Banovina, D   b) Kordun, E   c) Moslavina, C   d) Pokuplje, A   e) Turopolje, B

17. Koja se od navedenih tvrdnji odnosi na priloženi dijagram?

Izvor: Orešić. D; Tišma. I; Vuk. R; Bujan. A; Kralj.P. 2020. Gea 2; Udžbenik geografije u šestom razredu osnovne škole. Školska knjiga.Zagreb.

- a) U razdoblju od prvog do posljednjeg popisa najveći zabilježeni broj stanovnika Hrvatske iznosio je 4,9 milijuna.
- b) Od prvog do posljednjeg popisa najmanje smanjenje broja stanovnika zabilježeno je u međupopisnom razdoblju od 1991. do 2001. godine.
- c) Broj stanovnika veći od 4 milijuna prvi je puta zabilježen 1971. godine.
- d) Od 1857. do 1991. godine Hrvatska bilježi spor porast broja stanovnika.**
- e) Prva popisna godina u kojoj je zabilježen manji broj stanovnika u odnosu na prethodnu popisnu godinu je 2001. godina.

18. Što je od navedenog glavni uzrok smanjenja broja stanovnika Hrvatske od 1910. do 1921. godine?

- a) Drugi svjetski rat
- b) niska stopa smrtnosti
- c) niska stopa rodnosti
- d) prijelaz s visoke stope rodnosti i smrtnosti na nisku stopu rodnosti i smrtnosti
- e) Prvi svjetski rat

19. Koja je od navedenih institucija EU donijela odluku o statusu kandidata i prijemu Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU?

- a) Europska komisija
- b) Europska služba za vanjsko djelovanje
- c) Europski parlament
- d) Europsko vijeće
- e) Vijeće Europske unije

20. Na kojem području putem programa Erasmus+ surađuju Hrvatska i Europska unija?

Izvor: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/anniversary_hr (pristupljeno 28.02.2021.)

- a) na području istraživanja i inovacija
- b) na području poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
- c) na području obrazovanja
- d) na području pravosuđa
- e) na području zdravstva

21. Koja je od navedenih tvrdnji o drugom iseljeničkom valu točna?

- a) Drugi iseljenički val zbivao se početkom 19.-og stoljeća.
- b) U drugom iseljeničkom valu Hrvati se sele najviše u europske države.
- c) Glavni uzroci iseljavanja u drugom iseljeničkom valu bile su vjerske i političke prilike.
- d) U drugom iseljeničkom valu u najvećem se broju iseljavalo stanovništvo iz Slavonije.
- e) Prema broju iseljenih Hrvata drugi iseljenički val bio je najveći iseljenički val.

22. Za koji su iseljenički val na priloženoj geografskoj karti strelicama prikazani smjerovi migracija?

- a) za 1. iseljenički val
- b) za 2. iseljenički val
- c) za 3. iseljenički val
- d) za 4. iseljenički val
- e) za 2. i 3. iseljenički val

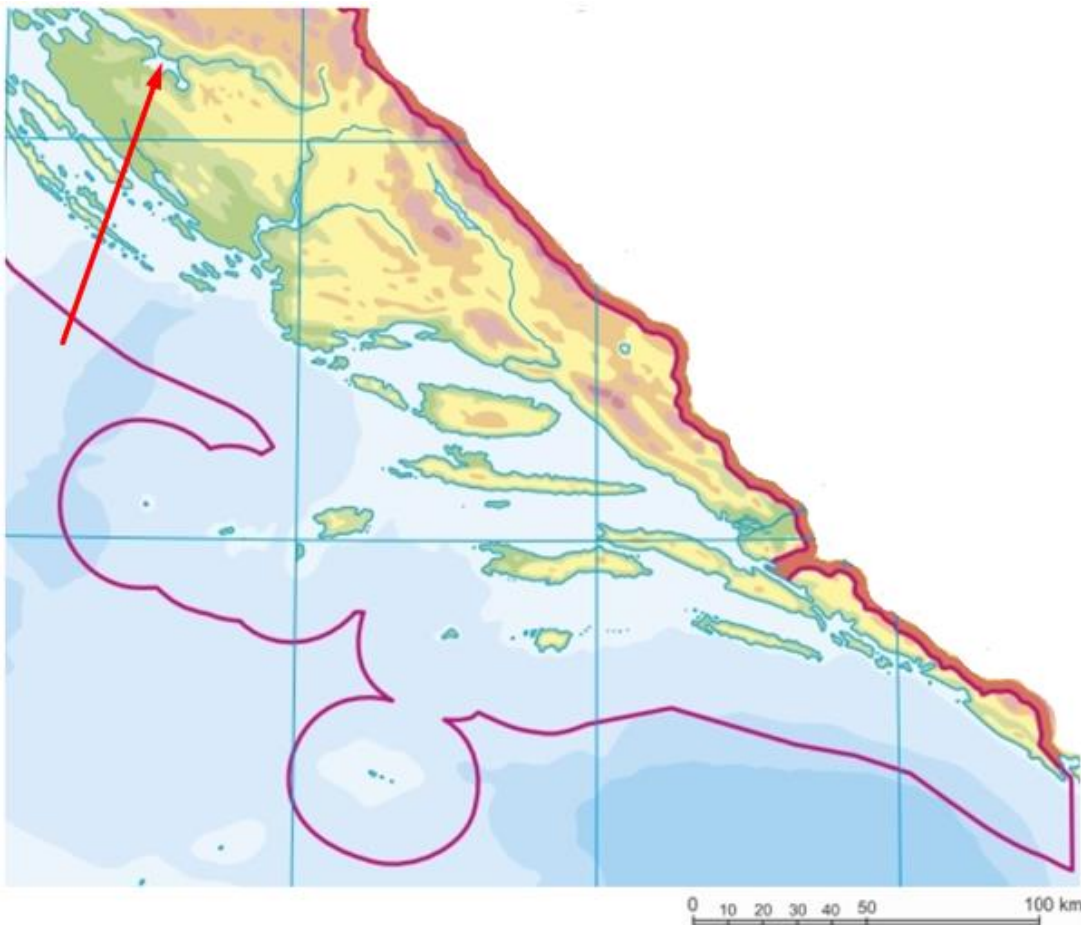
23. U kojoj se od navedenih država nalazi naselje Željezno u kojem u većem broju živi stanovništvo hrvatskog podrijetla?

- a) u Austriji   b) u Crnoj Gori   c) u Italiji   d) u Mađarskoj   e) u Sloveniji

24. Koje je od navedenih obilježja zajedničko i Vranskom jezeru na Cresu i Vranskom jezeru kod Biograda na Moru?

- a) ornitološki rezervat
b) park prirode
c) na popisu svjetski važnih močvara
d) kriptodepresija
e) bočata voda

25. Koje je ime dijela Jadranskog mora u koji utječe rijeka Zrmanja, a na priloženom isječku geografske karte označen je vrhom crvene strelice?

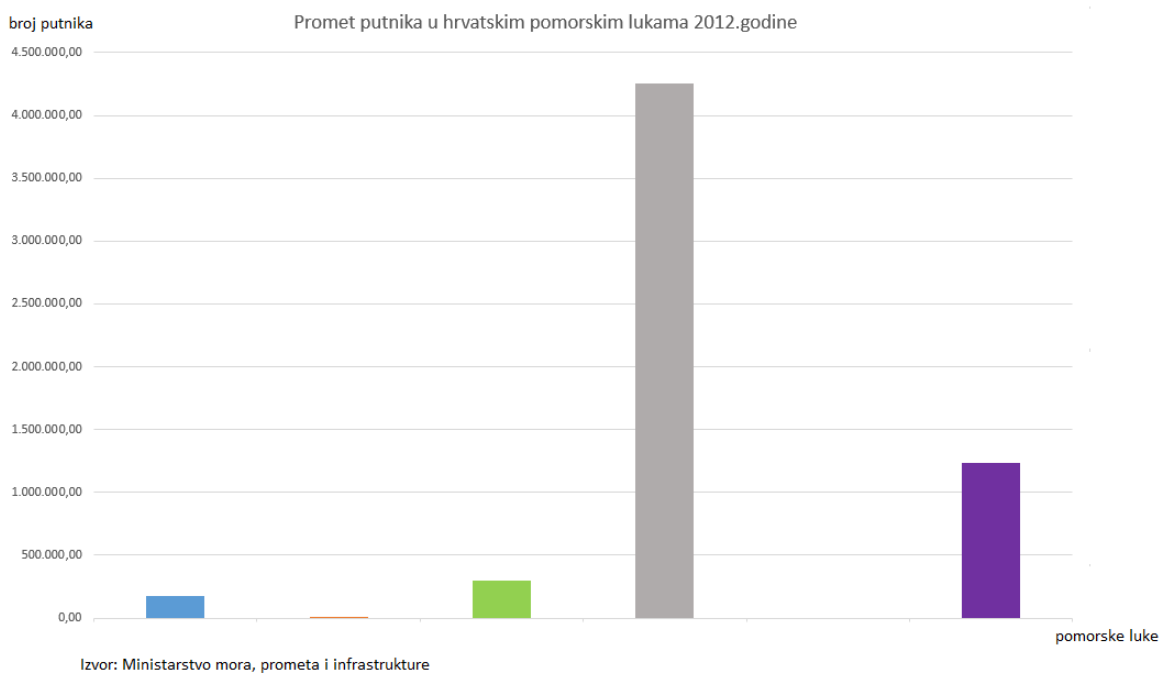

- a) Karinsko more   b) Karinsko ždrilo   c) Novigradsko more   d) Novsko ždrilo
e) Virsko more

26. Kroz koje od navedenih naselja protječe rijeka Zrmanja?

- a) Benkovac   b) Drniš   c) Knin   **d) Obrovac**   e) Skradin

27. Koje je ime pomorske luke za koju je promet putnika na dijagramu prikazan stupcem sive boje?

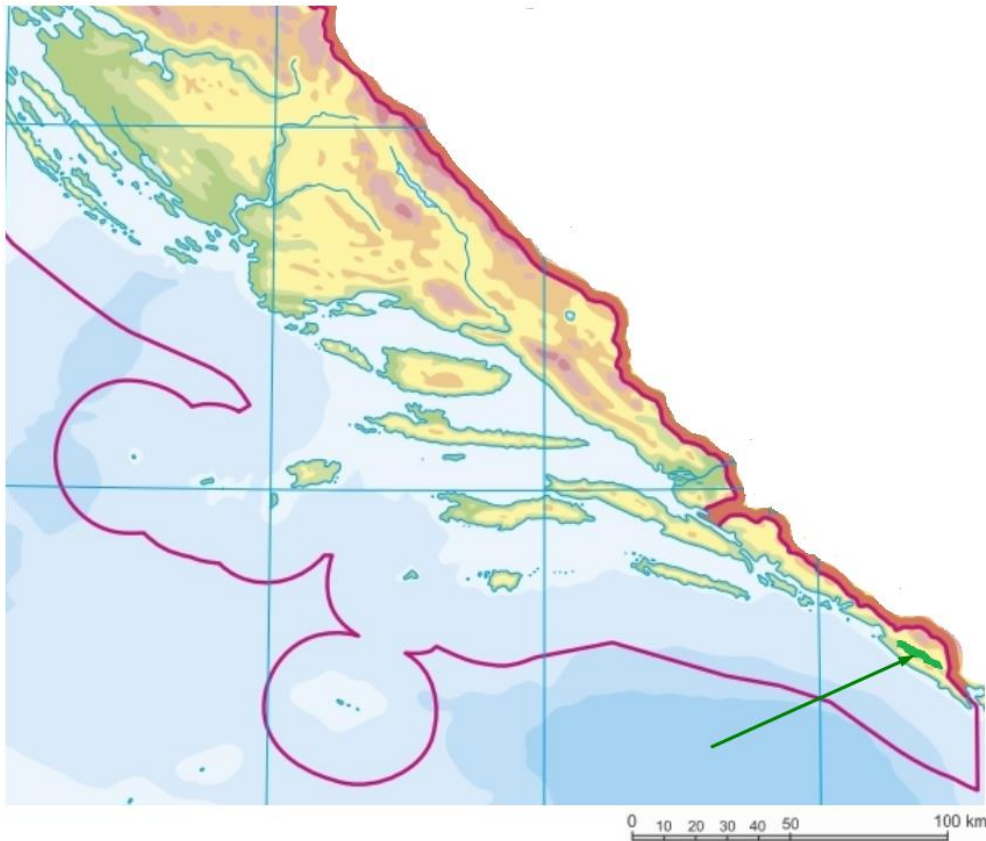

- a) Dubrovnik   b) Rijeka   **c) Split**   d) Šibenik   e) Zadar

28. U kojoj od navedenih županija upravno središte nije brojem stanovnika najveći grad?

- a) u Brodsko-posavskoj   **b) u Istarskoj**   c) u Ličko-senjskoj   d) u Međimurskoj
e) u Primorsko-goranskoj

29. Koje je ime sedimenta u čijoj se građi najčešće izmjenjuju lapori, pješčenjaci, gline i vapnenci, a koji prevladava na području označenom na priloženom isječku geografske karte zelenom bojom i vrhom zelene strelice?

- a) boksit   b) dolomit   **c) fliš**   d) prapor   e) sedra

30. Koja od navedenih rijeka Primorske Hrvatske protječe krškim poljem?

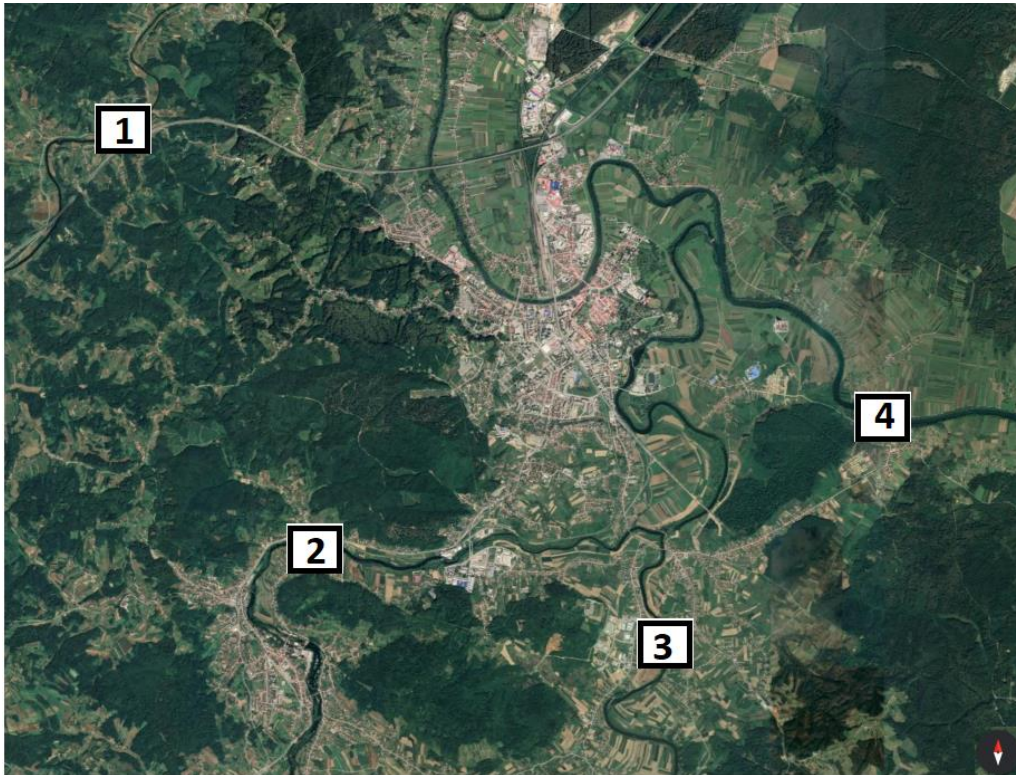
- a) Dragonja   b) Neretva   c) Mirna   **d) Raša**   e) Zrmanja

31. Koje je od navedenih naselja smješteno na području poznatom u rimsko doba kao „Zlatna dolina“?

- a) Ilok   b) Osijek   **c) Požega**   d) Vinkovci   e) Vukovar

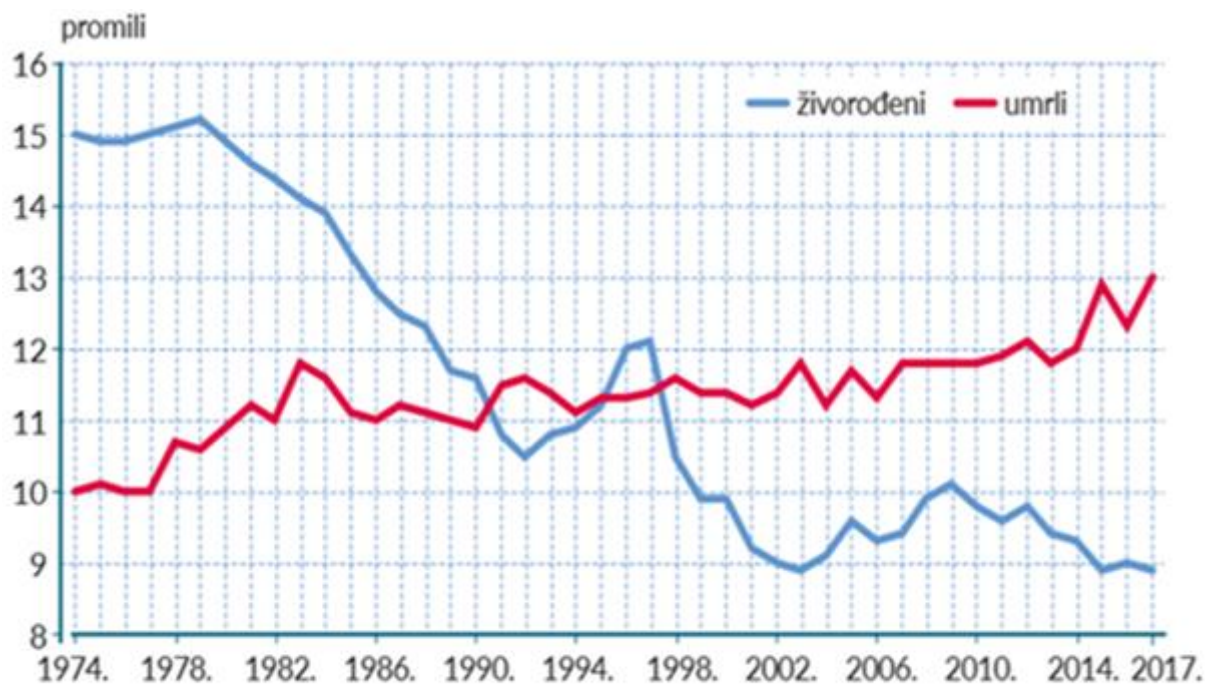

32. Koja je tvrdnja o rijeci Dobri točna?

- a) Rijeka Dobra je na priloženom snimku označena brojem 2.
- b) Na rijeci Dobri nije izgrađena niti jedna hidroelektrana.
- c) Rijeka Dobra je lijevi pritok rijeke Kupe.
- d) Rijeka Dobra izvire podno Male Kapele.
- e) Rijeka Dobra protječe kroz dvije županije.

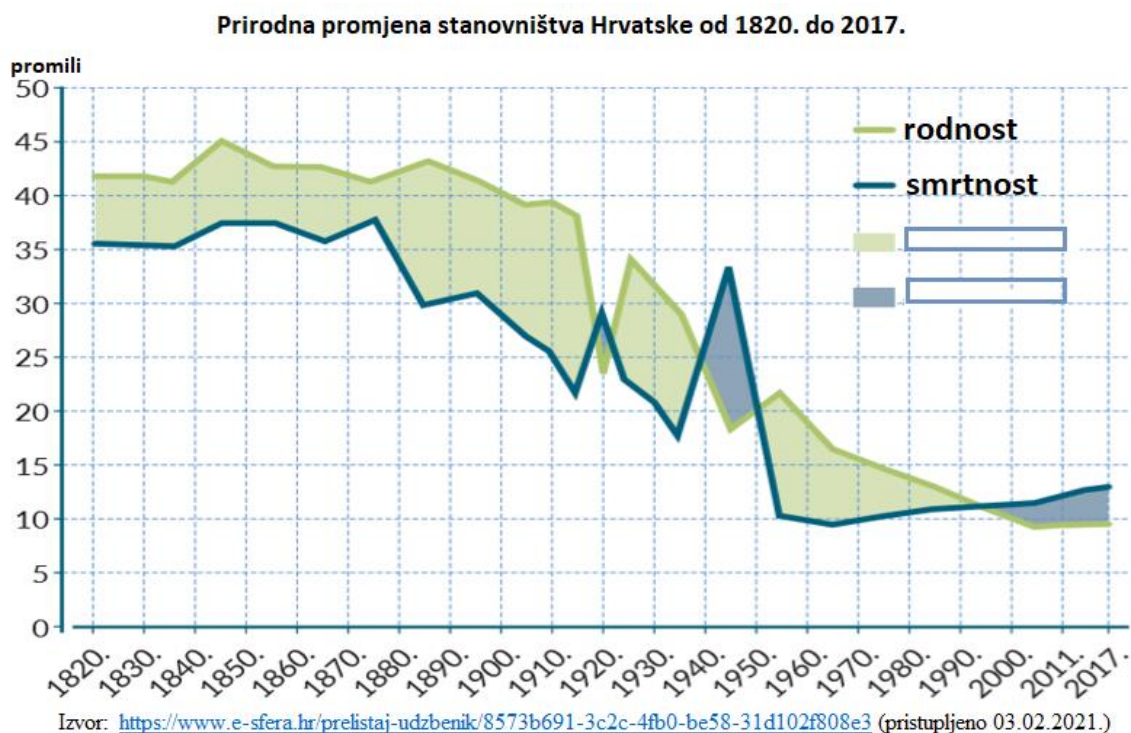
33. Koje je godine, od navedenih, stopa prirodne promjene iznosila -4 promila?

Izvor: <https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/8573b691-3c2c-4fb0-be58-31d102f808e3>
(pristupljeno 28. 02. 2021.)

- a) 1974.   b) 1979.   c) 2002.   d) 2012.   e) 2015.

34. Koja se od navedenih tvrdnji odnosi na priloženi dijagram?

- a) Demografska tranzicija u Hrvatskoj započinje krajem 19. stoljeća.
- b) Godine 1930. stopa prirodne promjene bila je manja u odnosu na stopu prirodne promjene 1970. godine.
- c) Na priloženom dijagramu najviše stope rodности i smrtnosti zabilježene su početkom dvadesetog stoljeća.
- d) Od 80-ih godina dvadesetog stoljeća u Hrvatskoj započinje razdoblje kontinuiranog prirodnog pada.
- e) Područje obojeno na priloženom dijagramu svijetlo zelenom bojom označava razdoblje prirodnog pada.

35. Kojim je slovom označen logotip organizacije čije je glavno područje djelovanja sigurnost i suradnja, a čija je punopravna članica Hrvatska postala 1992. godine?

Izvor: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:> (pristupljeno 06.02.2021.)

Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:OSCE_flag.svg (pristupljeno 06.02.2021.)

Izvor: <https://www.coe.int/hr/web/about-us> (pristupljeno 06.02.2021.)

Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:NATO_flag#/media/File:3-5_ratio.svg (pristupljeno 06.02.2021.)

Izvor: https://en.wikipedia.org/wiki/File:International_Monetary_Fund_logo.svg (pristupljeno 11. 12. 2020.)

- a) slovom A   **b) slovom B**   c) slovom C   d) slovom D   e) slovom E

36. Koja je od navedenih tvrdnji o utjecaju zračnih masa na klimu Hrvatske točna?

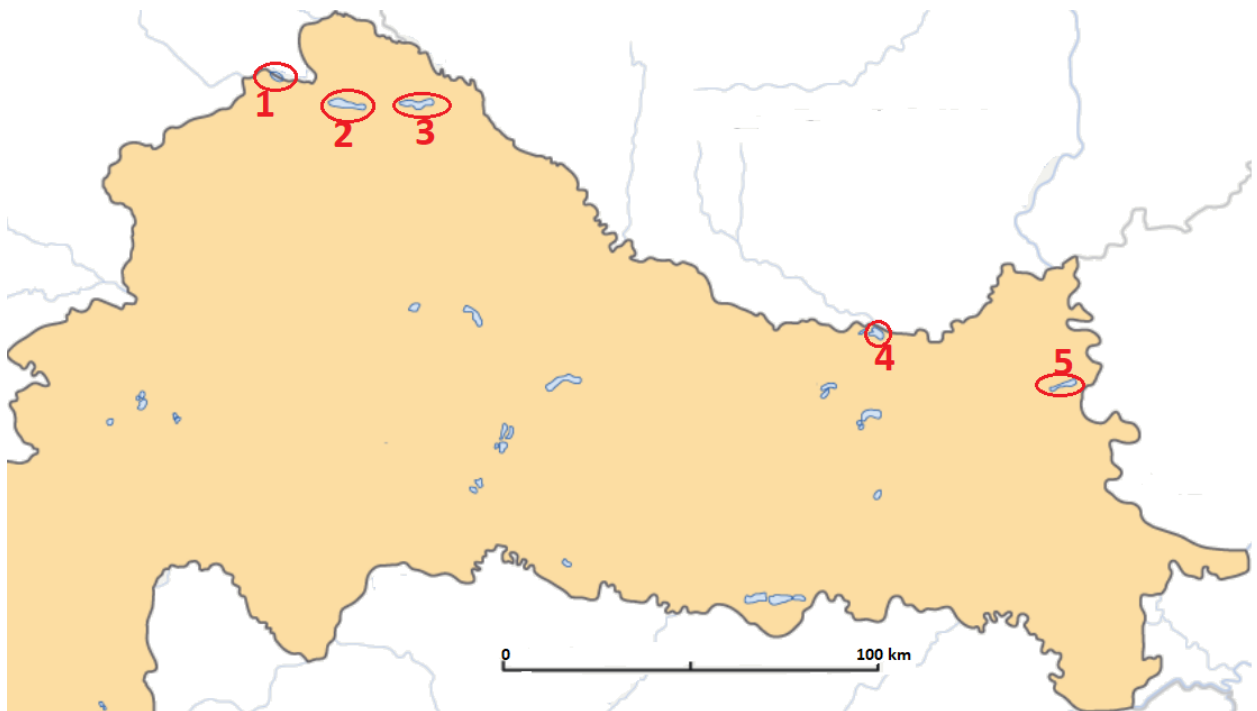
- a) Azorska anticiklona utječe samo tijekom klimatološkog ljeta na vrijeme u Hrvatskoj.
b) Islandska ciklona ljeti ima veći utjecaj na vrijeme u Dalmaciji nego u Središnjoj Hrvatskoj.
c) Naziv ciklone koja utječe na klimu Hrvatske u zimskim mjesecima je Genovska ciklona.
d) Tijekom ljeta Azorska anticiklona se raspada na manje ciklone i Hrvatskoj donosi pljuskove.
e) U ljetnim mjesecima na klimu Hrvatske utječe Sibirski anticiklona koja donosi toplo i stabilno vrijeme.

37. Koje je od navedenih jezera prirodnog postanka?

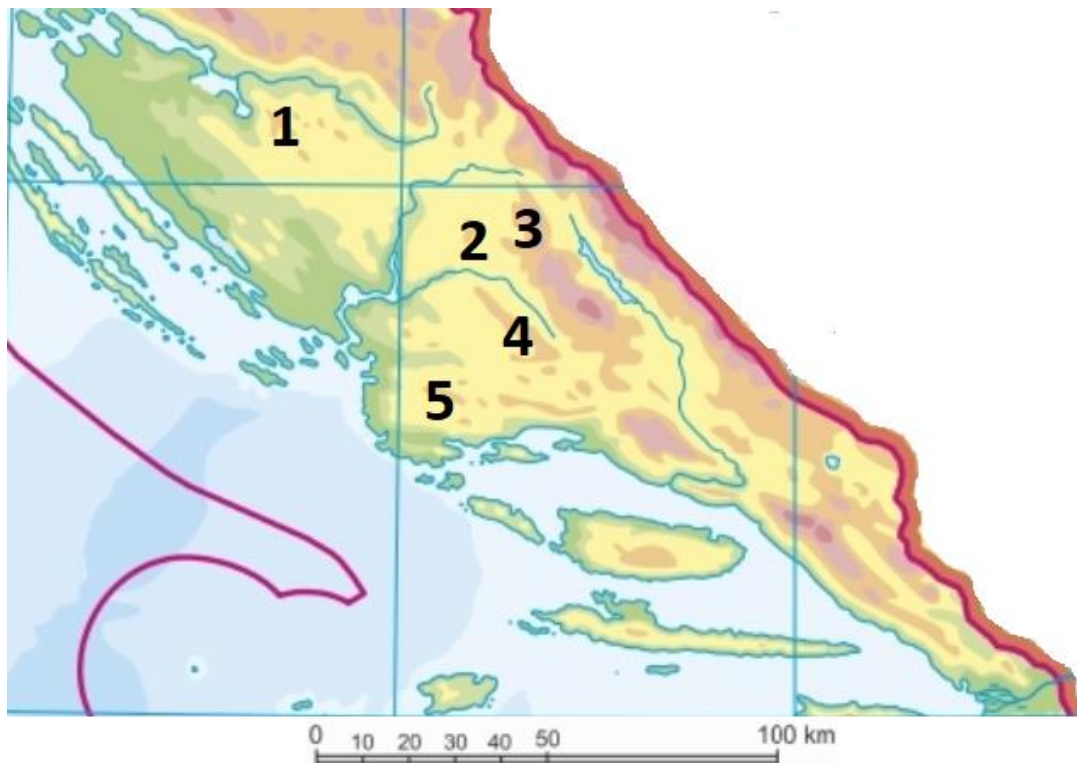
- a) jezero Bajer   b) jezero Butoniga   **c) jezero Kuti**   d) jezero Lepenica
e) Ormoško jezero

38. Kojim je brojem na priloženom isječku geografske karte označeno Ormoško jezero?

- a) brojem 1**   b) brojem 2   c) brojem 3   d) brojem 4   e) brojem 5

39. Kojim je brojem na priloženom isječku geografske karte označena Bukovica?

- a) brojem 1   b) brojem 2   c) brojem 3   d) brojem 4   e) brojem 5

40. Koji se od navedenih speleoloških objekata nalazi u Lici?

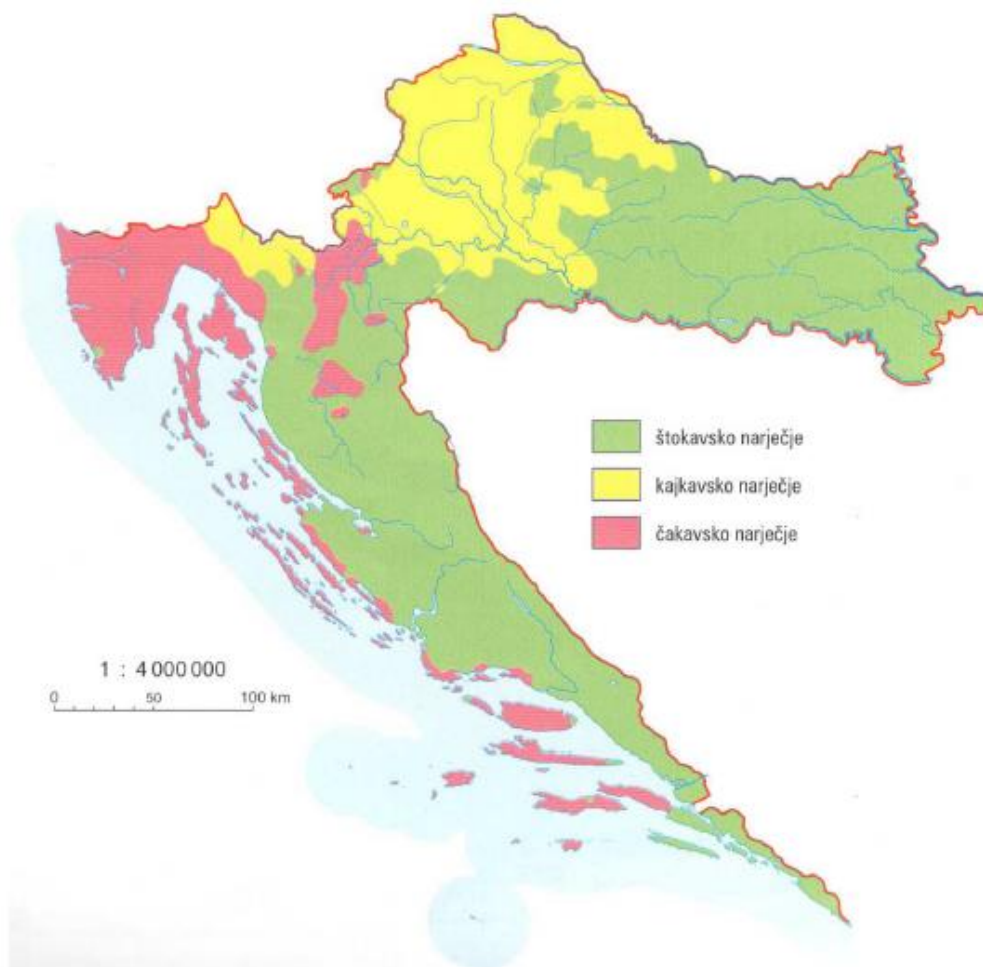
- a) Cerovačke špilje   b) jama Baredine   c) špilja Biserujka   d) špilja Lokvarka
e) špilja Vrelo

41. Koja je od navedenih tvrdnji o upravno-političkoj podjeli Hrvatske točna?

- a) Hrvatska je organizirana na manja upravna područja: županije, općine, sela i gradove.
b) Županije su jedinice regionalne samouprave.
c) Selo je najmanja jedinica lokalne samouprave.
d) Grad Zagreb ima poseban status glavnog grada i županije te se navodi kao 20. županija.
e) Jednom određen broj upravnih područja je stalan i ne mijenja se.

42. U kojoj od navedenih županija dio stanovništva govori kajkavskim narječjem?

Izvor: Geografski atlas za osnovnu školu. 2019. Ur. Popović, Krunoslav; Dožić, Maja; Bakarić-Palička, Snježana. Hrvatska školska kartografija- Školska knjiga. Zagreb.

- a) Brodsko-posavskoj   b) Dubrovačko-neretvanskoj   c) Istarskoj   d) Ličko-senjskoj
e) Primorsko-goranskoj

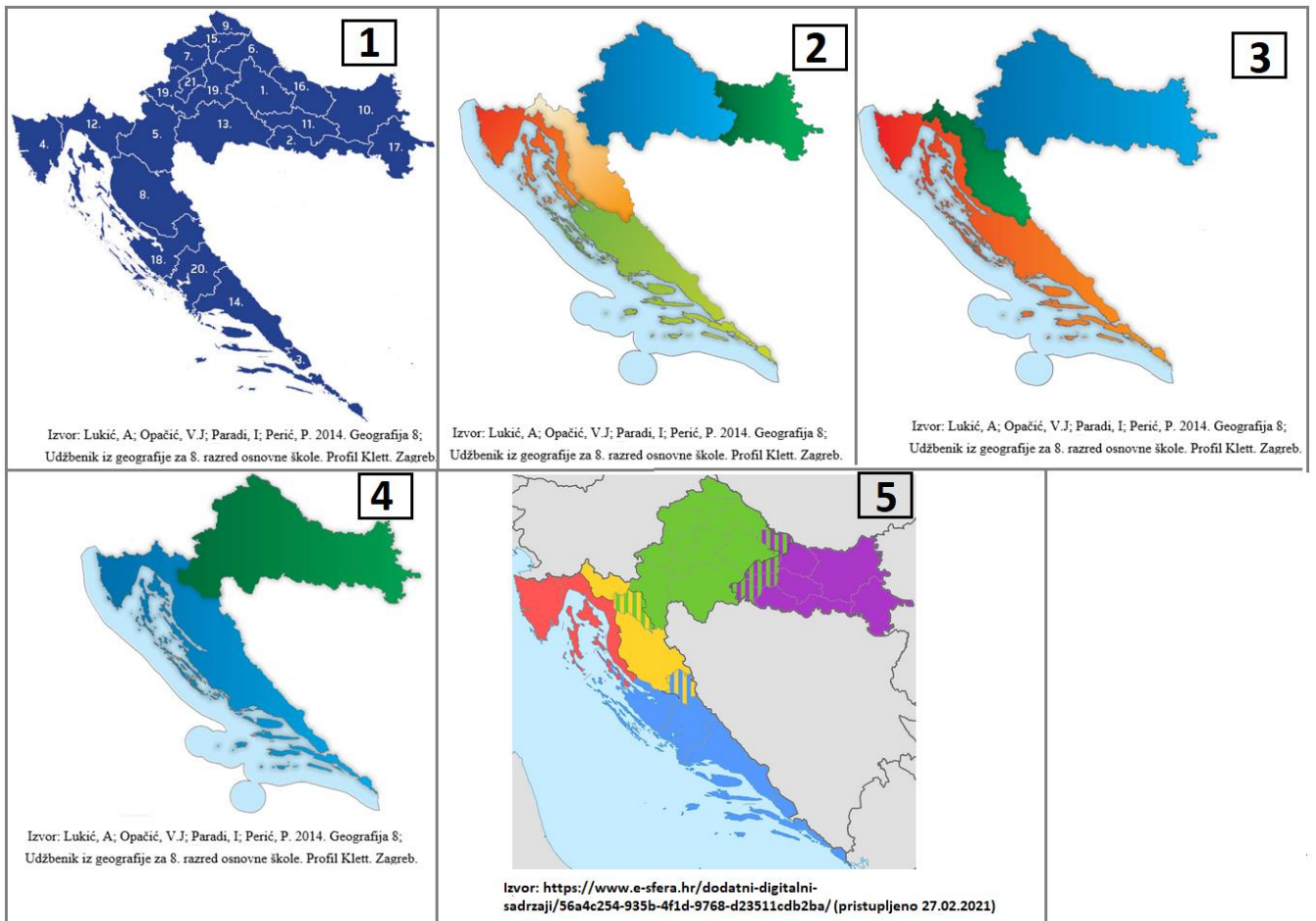
43. Koja vrsta drveća prevladava u šumskom rezervatu čije je ime prikazano na priloženom grafičkom prilogu?

Izvor: <http://casopis.hrsume.hr/pdf/187.pdf> (pristupljeno 06. 02. 2021.)

- a) bukva   b) grab   c) hrast crnika   d) hrast lužnjak   e) hrast medunac

44. Kojim je brojem označena geografska karta koja prikazuje podjelu Hrvatske na glavne prirodno-geografske regije?

a) brojem 1

b) brojem 2

c) brojem 3

d) brojem 4

e) brojem 5

45. Koje je ime meteorološke postaje u kojoj su zabilježene najveće razlike u srednjim siječanjским temperaturama zraka između 2017. i razdoblja 1961. – 2019. godine?

Srednje mjesečne temperature zraka u odabranim meteorološkim postajama u 2017. i za razdoblje od 1961. do 2019. godine

Meteorološka postaja	2017. g.		1961. – 2019. g.	
	Siječanj (°C)	Srpanj (°C)	Siječanj (°C)	Srpanj (°C)
Dubrovnik	6,4	26,7	9,1	25,1
Ogulin	-3,7	22,5	0,3	20,0
Pazin	-0,2	22,7	2,8	21,1
Rijeka	2,8	25,1	5,7	23,6
Zadar	4,3	26,0	7,2	24,3

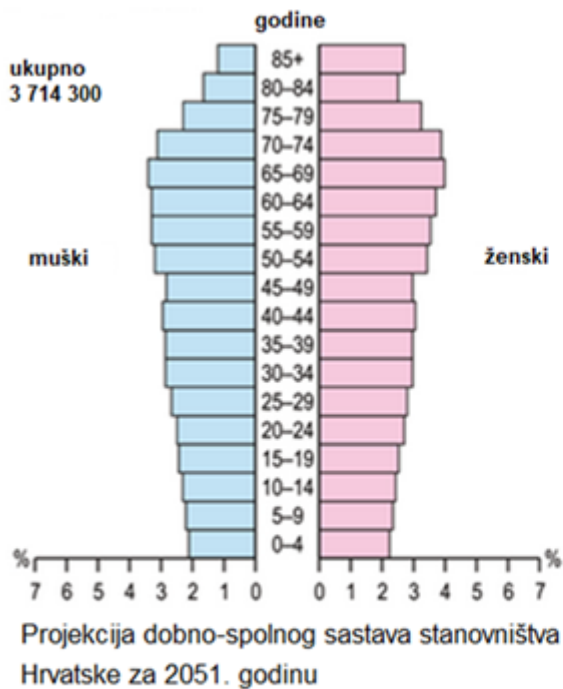
Izvor: Državni hidrometeorološki zavod, <https://meteo.hr/>

- a) Dubrovnik   **b) Ogulin**   c) Pazin   d) Rijeka   e) Zadar

46. Koje je ime meteorološke postaje s najvećim utjecajem maritimnosti na srednje mjesečne temperature zraka u razdoblju od 1961. do 2019. godine?

- a) Dubrovnik**   b) Ogulin   c) Pazin   d) Rijeka   e) Zadar

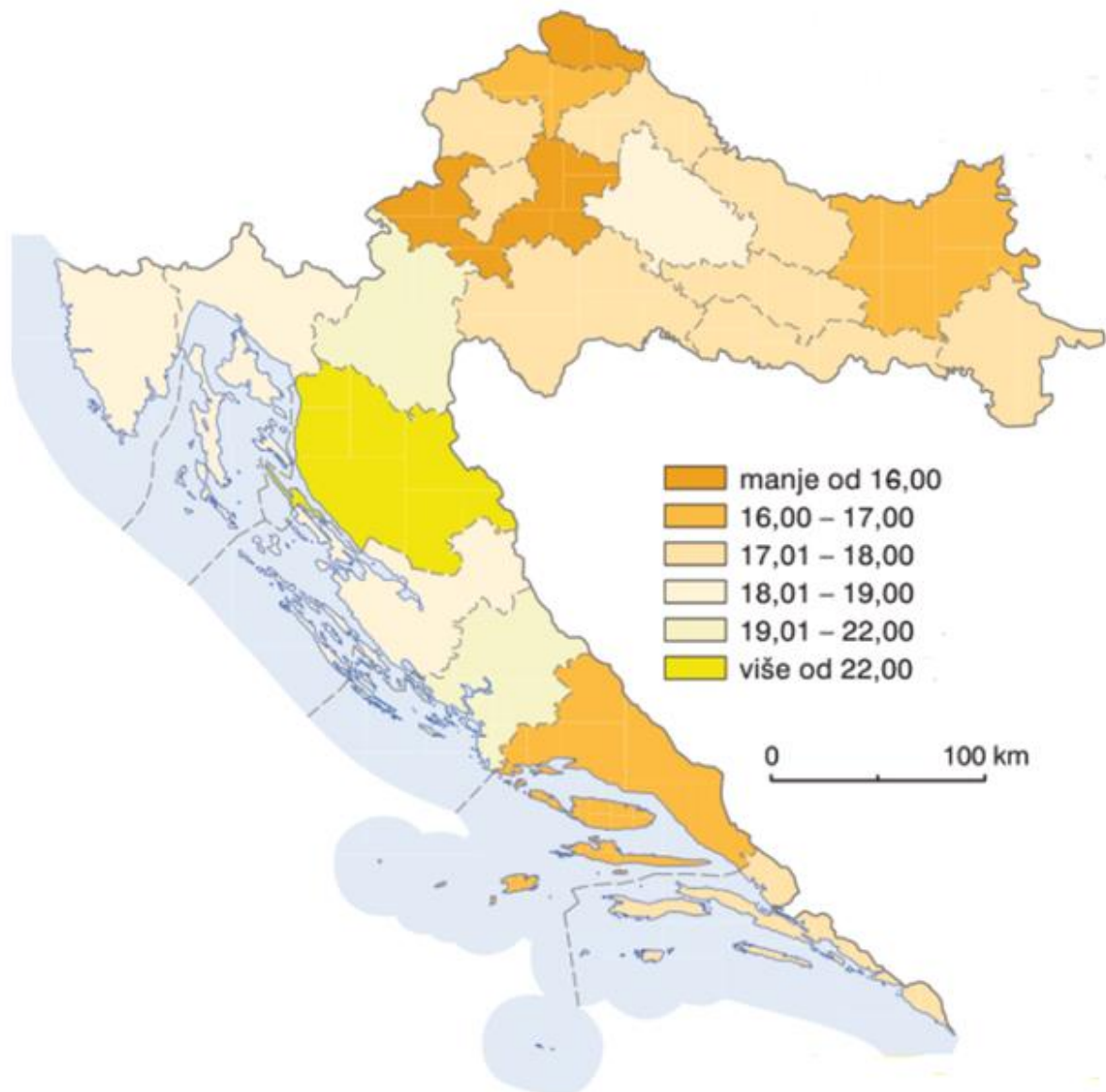
47. Koje je od navedenih obilježja karakteristično za tip dobno-spolne strukture stanovništva prikazan na dijagramu?

Izvor: Orešić. D; Tišma. I; Vuk. R; Bujan. A; Kralj. P. 2020. Gea 2; Udžbenik geografije u šestom razredu osnovne škole. Školska knjiga. Zagreb.

- a) kratko prosječno trajanje života
- b) visoka stopa smrtnosti
- c) visoka stopa senilizacije**
- d) visoka stopa rodnosti
- e) veći postotni udio mladog stanovništva u odnosu na zrelo stanovništvo

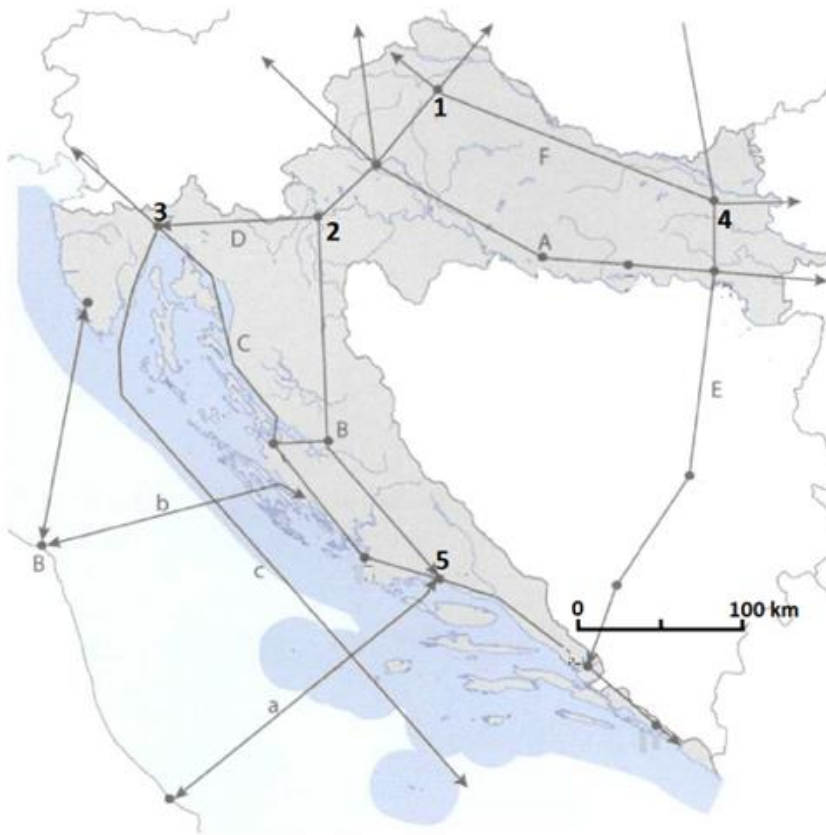
48. Što je prikazano na priloženoj tematskoj karti?

Izvor: <https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/8573b691-3c2c-4fb0-be58-31d102f808e3>
(pristupljeno 27. 02.2021.)

- a) postotni udio doseljenog stanovništva
- b) postotni udio pripadnika pravoslavne vjeroispovijesti
- c) postotni udio stanovništva od 15 do 64 godina starosti
- d) postotni udio stanovništva starijeg od 65 godina**
- e) postotni udio visoko obrazovanog stanovništva

49. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označen grad u kojem je jedno od sjecišta pyhrnskog prometnog pravca i prometnog pravca Budimpešta-Zagreb-Rijeka?

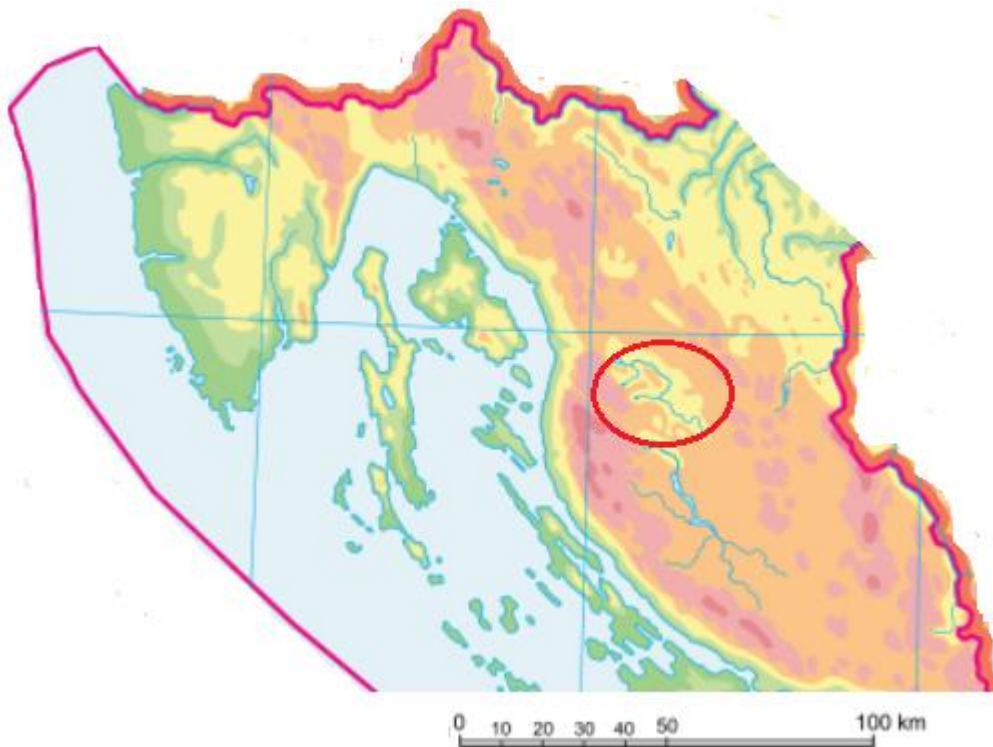

Uređeno prema: Tišma, I. 2014. Gea 4. Udžbenik geografije u 8. razredu osnovne škole. Školska knjiga. Zagreb.

- a) brojem 1   **b) brojem 2**   c) brojem 3   d) brojem 4   e) brojem 5

50. Koja je od navedenih tvrdnji o Ličkom polju točna?

- a) Na priloženom isječku geografske karte Ličko polje je zaokruženo crveno.
- b) Na području Ličkog polja najzastupljenija su smeđa kisela tla.**
- c) Na području Ličkog polja najzastupljeniji tip klime je vlažna snježno-šumska klima.
- d) Ličko polje sastoji se od tri manja polja.
- e) Ličkim poljem teku rijeke ponornice Drežnica i Ričica.